

Vargyasi János
korrektor

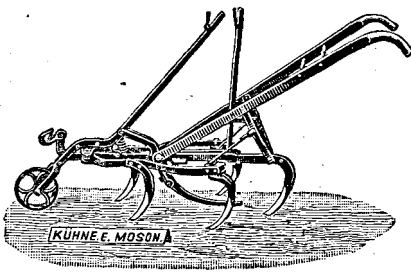
ERK. 1908 JUN. 11. ©
 Sz. k. ü. mell.

ERDÉLYI GAZDA

XL. ÉVFOLYAM.

KOLOZSVÁR, 1908 Junius 7.

23. SZÁM.

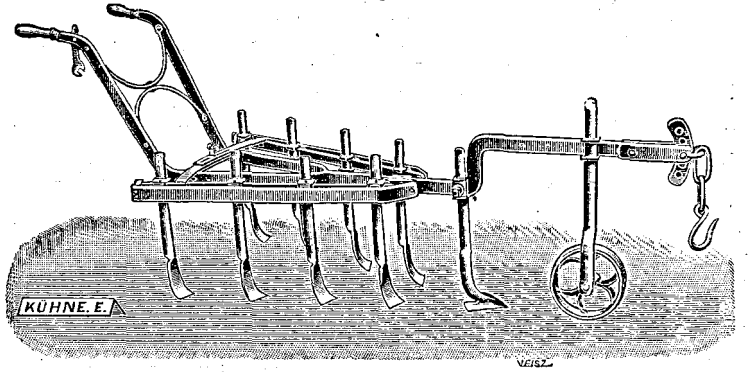
KUHNE E.

hazánk legrégebb
 mezőgazdasági
 gépgyára

MOSONBAN

elismert gondos kivitelben szállit: mindennemű egysoros kapálóeszközöket, Columbia kultivátorokat, Herrmann-kapálókat,

Laass-pendszerű többsoros kapálógépeket,
 Burgonyamivelőgépeket, Szénagereblyéket,
 „OSBORNE” kévekötő- és marokrakó
 •• arató- és fűkaszáló-gépeket. ••

Főraktár: 1672

Fiókraktárak:

Budapest, VI., Váci-körút 57/a. Debreczen és Temesvár.

Jutalmazó mellékipar gazdák számára

Homokból és cementből mindenki szakismeret nélkül előállíthat homoktéglaikat, cement-födéleserepeket, csöveket csatornázásra, alagsóvezé-
 2119 seket, padlólapokat, itató vályukat stb.

Felette egyszerű gyártás kipróbált gépeinkkel és formáinkkal.

Kivánatra ingyen küldjük 82-es számú árjegyzékünket. Könnyen érthető használati utasítást minden géphez adunk. Üzem berendezéshez oktatót küldünk, kívánatra állandóan is. —
 Levelezés magyar nyelven.

Különlegességi gépgyár homok értékesítésére

LEIPZIGER CEMENTINDUSTRIE Dr. Gaspary & Co.

MARKKRANSTÄDT bei Leipzig.

Homokvizsgálat, próbafeldolgozás, minták ingyen.

Legnagyobb gyár
 a maga nemében

270 munkás
 95 szabadalom stb.

Vas- és gépkereskedő urak!
 Ha könnyű járásu, megbízható minőségű és szabatos munkakivitelű cséplőt, járgányt, szecs kavágót stb. óhajt forgalomba hozni, tessék próbát tenni

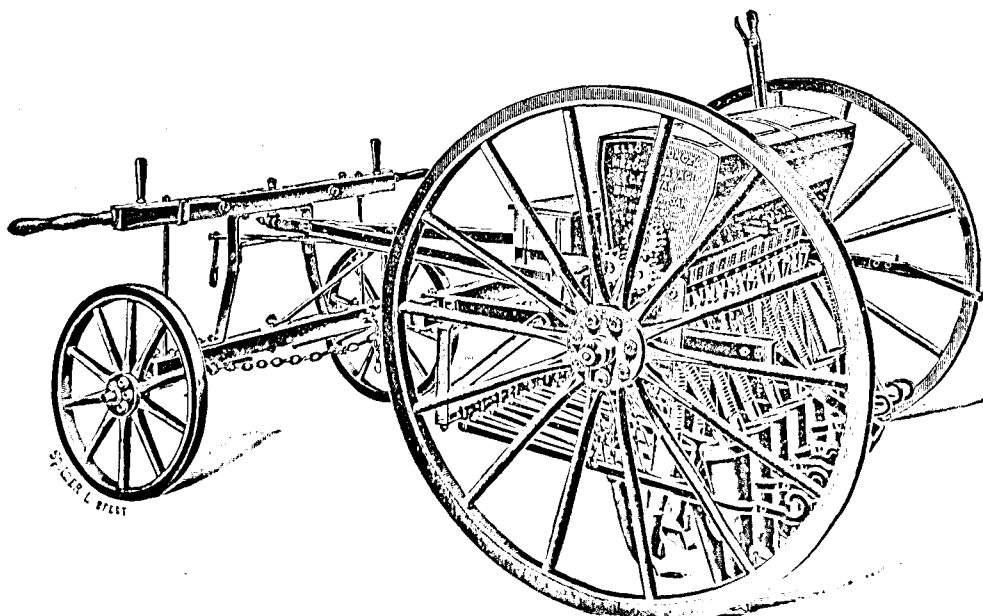
Fischer M. Égeri
 különlegességi gépgyár gyártmányaival.

Elsőrangú gyártmány!
 Gyors szállítás!
 Versenyképes árak!
 Kivétel az összes külföldi államokba.

gyári védjegy
 Vezérképviselő Magyarország és társországai részére:
Perl Fülöp,
 BUDAPEST, V., Alkotmány-utca 5/7.,
 honnan kivánatra minden irányban kedvező árajánlatok, árjegyzékek stb. azonnal megküldetnek.

2172

A legjobb vetőgép a szab.

LOSONCZI DRILL

Magyar gyártmány.

Árajánlatokkal és árjegyzékekkel
 szívesen szolgál

A magyar kir. államvasútak gépgyárának vezérügynöksége,

BUDAPEST V., Váci-körút 32.

Kedvező alkalom! Huzás már október 5-én.

Az árfolyamok esése következtében csekély tőkebefektetéssel

1 és fél millió korona

összegű fő- és melléknyereményekre játszhatik évi 3 huzásban, ha vesz nálunk egy

Hazai Takarékpénztári sorsjegyet

14 havi részletfizetésnél havi . . .	9. — korona
16 „ „ „ . . .	8. — „
19 „ „ „ . . .	7. — „
23 „ „ „ . . .	6. — „
28 „ „ „ . . .	5. — „

lefizetése mellett, vagy pedig letétjegyre napi árfolyamon 20.— K foglaló ellenében tetszés

1007

Egy sorsjegyre több nyeremény is eshetik.

Kapható a

Kolozsvári Takarékpénztár és Hitelbank Részvénytársaságnál,

Kolozsvárt, Mátyás király tér 7. szám alatt.

szerinti törlesztésre. Az első részlet, vagy a foglaló lefizetése után a sorsjegyek nyereményei a vevőt illetik.

Huzások:

február 5-én, összesen 420.000 K nyereménnyel, június 5-én, összesen 420.000 K nyereménnyel október 5-én, összesen 731.000 K nyereménnyel,

Pénzt nem veszítheti el, mert minden sorsjegyet legalább 100.— K törlesztő összeget, mely esetben még egy nyereményjegyet is adnak 30.—40 K értékben, mely nyereményjegyet az 1976. évig valamennyi huzáson játszik.

A peronoszpóra leghatékonyabb ellenszere a **Dr. ASCHENBRANDT** féle

BORDÓI POR

amint azt úgy a külföldi mint kilencz éves hazai tapasztalatok igazolják. **Nem perzsel! Jól tapad! A fecskendőket nem rontja! A burgonyavész ellen használt szerek közt is a leghatásosabb!**

A **lisztharmat** legbiztosabb gyógy- és övszere a **Dr. ASCHENBRANDT**-féle

RÉZKÉNFOR

mely a szőlőt egyúttal az **antraknózis** ellen is megvédi.

A porok árai Budapesten:

- ▲ 50 kg.-os zsákban kg.-kint bordói por 72 fill.
- 10 és 5 kg.-os zsákban kg.-kint bordói por 76 fill.
- ▼ 2 kg.-os zsákban kg.-kint bordói por 77 fill.
- ▲ 50 kg.-os zsákban kg.-kint rézkénpor 45 fill.
- 10 és 5 kg.-os zsákban kg.-kint rézkénpor 49 fill.
- ▼ 2 kg.-os zsákban kg.-kint rézkénpor 50 fill.

Gyártás korlátolt! Tessék a szükségletet **mielőbb megrendelni.** A porok szállítása bármely időben és részletben történhet. — Ismertető füzeteket, használati utasításokat küld, megrendeléseket elfogad a

Magyar Mezőgazdák Szövetkezete

Budapest, V. ker., Alkotmány-u. 31. sz.

A por ezenkívül kapható és megrendelhető: Singer Efraim urnál **Kolozs**; Juhász Mihály urnál **Torda**; Dirnsdorfer Simon urnál **Torda**; Kováts József urnál **Bánffy-Hunyad**; Ifj. Gierig Vilmos urnál **Magyar-Igen.** 2163

Törlesztő kölcsönök.

Erdélyrészi Magyar Jelzálog Hitelbank

Részvénytársaságnál

Kolozsvárott, Rózsa-utca 1. sz. (emelet.)

igen előnyös feltételű törlesztő kölcsönök kaphatók föld-birtokok és városi bérházakra.

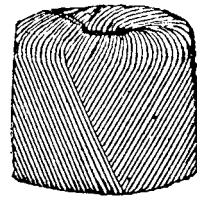
Kölcsönkérvényekhez melléklendők: a legutóbbi hitelesített telekkönyvi kivonat és a hitelesített kataszteri birtokiv. — Bérházaknál a telekkönyv, házberadó vallomás hitelesítve és az épület vázrajza. — Kölcsönök 400 koronától kezdődőleg bármily magas összegig kaphatók. — Becslési költség csak nagy összegű kölcsönöknel számíttatik, kisebbeknél az eljárás díjmentes. — Ügynökök közvetítésére nincs szükség, miután mindennemű felvilágosítással készséggel szolgál az

Igazgatóság.

Hivatalos órák d. e. 9—1 óráig.

1501

Gyors és olcsó lebonyolítás.

LEGELONYÓSEBB

árban szállít eredeti

'MALLIKA'

: kévekötő fonalat:

KOVÁCS SOMA

és TÁRSA cég

ARAD.

!! LEGELONYÓSEBB !!

2173

SANGERHAUSENI GÉPGYÁR RÉSZV.-TÁRS.

VASÖNTŐDE, GÉP- ÉS RÉZMŰGYÁR
Budapest, V., Csáklya-utca 3.

- SPECIAL- GÉPGYÁR:** szeszgyárak és szeszfinomítók
- élesztőgyárak
- keményítő-syrup- és dextrin-gyárak

teljes gépészeti berendezése.

Átalakít meglevő gyártelepeket és szállít minden egyes gépet és készüléket külön-külön is. Nemzetközi szeszértékesítő- és erjesztőipar-kiállítás Bécs 1904. — Nagy állami érem. — Legnagyobb kitüntetés. (2149.)

BENZINMOTOROK, GŐZLOKOMOBILOK, UTIMOZDONYOK, GŐZCSÉPLŐGÉPEK, ARATÓGÉPEK, „LOSONCZI DRILL“ VETŐGÉPEK, RESICZAI ACZÉLEKÉK, TELJES MALOMBERENDEZÉSEK, STB. STB.

KIVÁNATRA SZIVESEN KÜLDÜNK ÁRJEGYZÉKET ÉS KÖLTSÉGVETÉST.

A MAGYAR KIR. ÁLLAMVASUTAK GÉPGYÁRÁNAK VEZÉRÜGYNÖKSÉGE, BUDAPEST

V., VÁCI-KÖRUT 32.

ERDÉLYI GAZDA

AZ »E. G. E.« TAGJAI INGYEN KAPJÁK
E.LOF. ÁR: 1 ÉVRE 12 KOR., 1/2 ÉVRE 6 K.,
1/4 ÉVRE 3 KOR., EGY SZÁM 24 FILLÉR.

AZ ERDÉLYI GAZDASÁGI EGYLET-, ERDÉLYRÉSZI GAZDASZTI EGYESÜLET
ÉS AZ ERDÉLYRÉSZI KERTÉSZETI EGYESÜLET HIVATALOS KÖZLÖNYE.
MEGJELENIK MINDEN VASÁRNAP.

SZERKESZTŐSÉG ES KIADÓHIVATAL:
KOLOZSVÁR, ATTILA-UTCA 10. SZÁM.
MINDEN KÜLDEMÉNY ODA INTÉZENDŐ.

TARTALOM:

Önálló eredeti cikkek:

- Tehenészeteink szervezése és vezetése. *Szász Ferencz.* 301
- A magyar komló toboz-termésének alaktani viszonyairól. *Csérer Lajos.* 302
- Sővényfalvi tanulmányut. *Szász Ferencz.* 303
- Egyleti élet:**
- Az Erdélyrészi Gazdatiszti Egylet igazgató-választmányi ülése. 304
- Kormányintézkedések:**
- Földmivesek tudakozó iroda. — Felsőbb szőlő és borgazdasági tanfolyam. 305
- Égyes közlemények.**
- Nyári bál az Erdélyrészi Gazdatiszti Egylet jsvára. — A Magyar Gazdassövetség. — Az Országos Gazdasági Munkás és cseléd-segélypénztár. 305
- Hirdetések.**

Tehenészeteink szervezése és vezetése.

Irta: Szász Ferencz.

II.

Először kellet volna emlitenem, hogy én *jelen esetben* egyedi tulajdonság alatt egy belső tehetőséget a *tejelő képességet* értem mert tehenészeteinkben elsősorban erre van szükségünk miért is annak fokozására mindent el kell követnünk.

Célunk elérésére ha már elhatároztuk a választandó fajtát, válogassuk meg annak egyedeit. A mennyiben modunkban van teheneinket s bikáinkat különösen, törzskönyvezett tenyészetből szerezzük be, de ha már ez nem lehetséges vegyük tekintetbe teheneink beszerzésénél az u. n. *tejelő jeleket* melyek a következők.

Jól tejelő tehenet általános finomság, bőrének pergamentszerű tapintata, homlok és farkszőreinek finomsága, testének hosszúsága s annak révén mell borda közül, kidülledő tejerek, jól bemélyedő tejcésze (tejerek betorkolásánál lévő bemélyedés a köldök táján) *jól kifejlett és üres állapotban összeeső tőgy* különösen fontos mert a tej egyrésze a tőgy felhámsejtjeinek szétfolyásából keletkezik, s ezen felhámsejtek a tőgy mirigy állományát bélelvén ki, minél több keletkezhetik, minél nagyobb kiterjedtebb a tőgy *mirigyállománya*. Vásárokon vigyázzunk, mert hogy a tőgy nyomot mutasson előzőleg 1—2 napig nem fejik ki, tejelési periódusban még jó tartással sem túl magas conditio jellemzik. A fejtűkör teoria újabb tapasztalatok szerint nem sokat ér.

Olyan tulajdonságok *czek* melyekből tehát következtetni a jó tejelésre.

A bika beszerzésnél nézzük meg az anyját, kutassuk származását s igen természetesen nézzünk mindkét ivarnál az egészségre.

A *fajta jelleget nehasználgjuk túl* s a külelmi szépségektől se hagyjuk magunkat tulságosan elragadtatni.

Mikor már beállították tehenészeteinket *ismerjük* meg állományunkat.

Próbafejés zsirvizsgálat.

Ezen megismerés alatt értem teheneink abboli megvizsgálását hogy *mennyi és milyen* tejet adnak, s ezt elérhetjük a *zsirvizsgálással kapcsolatos* rendszeres próbafejéssel. Az előbbieket után feleslegesnek tartom külön hangsúlyozni a próbafejés fontosságát mert hisz mindenki tudja, hogy egyedeinek tehetőségének ismerése nélkül okszerű tenyész kiválasztás kizártnak tekinthető, mert csakis próbafejés segítségével kaphatunk teljesen megbízható adatokat.

A próbafejés lényege az hogy bizonyos időközökben lemérjük teheneink napi tej mennyiségét s ezt az időközök között lévő napok számával beszorozzuk. Tegyük fel pél. hetenként végezzük a próbafejést, akkor a szorzó szám 7,

vagy pedig ha 2 hetenként, hát akkor 14, havonkéntinél 28, 29, 30, 31.

Ez igen könnyen egyben érthető az is, hogy az adatok annál megbízhatóbbak minél rövidebb időközökben végezzük a próbafejést, mert az *időközi* napi fejés eredmény csak feltételes s ha mert 1 nappal 30 időközi napra kivetkezettünk sokkal nagyobbat tévedhetünk mintha csak 14 avagy 7, vagy másodnaponként tartott próbafejésnél 2 időközi napra kivetkezettünk.

Természetesen legpontosabb adatokat ugyanernénk, ha minden egyes nap próbát fejtetnénk de hát erre kevés helyen érnek rá, miért is elegendő azt hetenként vagy kéthetenként végezni.

A tej mérése történhet ür vagy súly mértékkel. (A tej falsulya 1.028—1.034)

Az ürmérték lehet um. *uszos* próbafejési mérleg vagy pedig egész egyszerű 3—2—1—1/2 liter nagyságu bádogedény sorozat.

Súlyos mérték lehet 2 fáca és pedig vagy rugos vagy karos s mindkét esetben a tej egy meghatározott súlyu edénybe öntetik le mérés végett. A mérlegek lehetnek úgy is szerkeztve hogy a mérőedény sulya az az a *tara* előre kivan egyenlítő a leolvasott súly tiszta tej súly, — ellenkező esetben igen természetesen előbb *levonandó* az edény suly.

Mérjük a tejet bármiféleképen a kapott eredmény feljegyzendő az u. n. *Próbafejési jegyzékbe*, melynek egy igen praktikus beosztását az I. sz. minta mutatja.

Próbafejési és zsirvizsgálási jegyzék. I. sz. minta.

A tehen neve és tk. száma:		Hármas 21				Böske 50				Jegyzet
Próbafejés ideje	Reggel	Délbe	Este	Heti összeg	Reggel	Délbe	Este	Heti összeg		
hó	nap	tejliterben	tejliterben	tejliterben	tejliterben	tejliterben	tejliterben	tejliterben	tejliterben	
I.	1	3 2 ³	3 5 ⁹	3	5 4 5	98	3 ³			Ott, ahol csak este és reggel fejtnek, a déli rovat elmarad
I.	7	3 3	3 63	—	5 4 4 ⁵	94 ⁵	—			

Mint látható a fenti jegyzékből tejet a *hetenkénti* próbafejés szerint tünteti fel s a *napi eredmény helyet mindjárt a heti eredményt tünteti fel a mi évvégén nagy könnyebbség a mennyiség kiszámítására*. Egy másik előnye, hogy ott szerepel a *próbafejés napján vett tejminták, átlagos zsir-tartalma is*, melyre később térek rá.

Akár literrel akár kg.-al mérjük a tejet 0.5 nél kisebb, avagy nagyobb tizedest nealkalmazzunk hanem vagy kicsinyítsék vagy nagyítsák mert holmi 0.2 meg 0.7 aki complikálják számadásainkat, amiért is ha péld. valamelyik tehen 13.2 liter tejet ad vegyük azt 13 liternek. ha pedig egy másik 10.7 liter tejet ad vegyük azt 11 liternek.

Most már reá térek az annyiszor hangoztatott *tej minőségre* állat tenyésztési szempontból, s mint elfogadott nagy igazságot bátrau

— Jobb és —
megbízhatóbb
— magvakat —

nem is ajánlhatunk,
— mint a minőket —
33 év óta

Mauthner
Ödön

cs. és királyi udv. szállító
magkereskedésében
BUDAPESTEN
VII., Rottenbiller-u. 33. sz.
IV., Kossuth Lajos-utca 4. sz. kapható.
Árjegyzék kívánatra ingyen és
bérmentve. 1002

Ajánljuk nagyobb szőlőbirtokosoknak tökéletesbitett magyar fogatos szőlőpermetezőinket, melyekkel nagy munkakerő és permetező anyag megtakarítás érhető el.

Most megjelent tavaszi, szőlőművelési árjegyzékünket az összes szőlővédekezési gépek, permetező stb. anyagokról kívánatra bérmentve megküldjük. 1006

00 Mezőgazdák A jegyű permetező 40 korona. 00

00 " " B " " 34 " 00

MAGYAR MEZŐGAZDÁK SZÖVETKEZETE — BUDAPEST V. —
Alkotmány-utca 31.

Hogy a toboz súlyában milyen arányban található a toboz alkatrészeit, kitérünk ez a mellékelt táblázatból, (előző oldal.) ahol 5 különböző szakkutató munkájából idézve 20 komlófajta toboza van szétszedve s az alkatrészek százalékban kifejezve. Nem lesz érdektelen e táblázat alapján egy kis összehasonlítást tenni.

Legfontosabb rész a tobozban a *lupulin*. Ez a mechanikai elemzés útján a legnehezebben szedhető ki, mert úgy a tengelyt, mint a pikkelyeket sőt a magvakat is külön-külön kell finom szerszámokkal lekefélni s ovatosan összegyűjteni. Haberlandt³ nyomán való eljárás ez, s azóta nem igen találtak könnyebb módszerre, legföljebb, ha a tobozokat erős megszáritás után finom szitán elébb kiszítálgják, de a nagyobb alkatrészeket azért utóbb mégis csak le kell kefélni. Újabb vizsgálók (Satava)⁴ már nem is ezen az úton mérik a lupulinlisztet, azt a vegyész főzési eljárására bízzák s csak a pikkely levélkéket veszik számba. Ez magyarázza azt, hogy magam csak három mintát mérlegeltem jelen vizsgálódásaim során. Mint a táblázatból látjuk a lupulin tartalom 15.7%-ban és 7.92%-ban lett megállapítva, az átlag 10—12%-ék közt van.

A lupulin epidermis-felületi mirigyek vá-

mirigyeket, ezek azonban kevés lupulint tartalmaznak. Fontosságuk csak a toboz pikkelyleveleken tömegesen előforduló kehely alakú mirigyeknek van.

Általán úgy rajzolja őket, hogy az epidermisben mikroszkopikus (tányér, kehelyszerű) mélyedések vannak, amelyek falazatán izzad ki az ezüst színű és fényű váladék, amely a levegőn megkeményszik és megsárgul.

Ugyancsak Braungart találta fel a lupulintartalom vizsgálására a festő (dörzsölő) módszert (Reibflächen) amennyiben bizonyos érdes felületre a kettétépett tobozból a lupulint ledörzsöli. Bővebben még nem fejtette ki eljárását, valószínűleg nem birt mindig egyenletesen ható erőt alkalmazni.

A toboz súlyában legnagyobb százalékot a *pikkelylevélké* teszik, a táblázat 1—11 mintájában 78.30%—62.50% a szélsőségek. A 12—14 mintáknál átlagban 10% víztartalmat is le kell számítani, a 15—20 számú mintáknál pedig — mint már fentebb megjegyeztem beleértendő a lupulintartalom is. A takaró (murva) és termő (pikkely) levélké száma egy—egy tobozon átlagban 55—65 szokott lenni. A durva nagy tobozokon sokszor kevesebb is van, az apróbb, de tömött nemes tobozokon több is — Cho-

csökevénynek van némi nyoma. Az elvadult, lombos toboz tengelye vastag, szabálytalan levéllyekekkel bíró, a pikkelylevelek szélesek, torzultak, kerekdedek. öblükben mag és csökevény is bőven van, lupulin nem sok. Helyenkint apró lomblevelekkel tarkítják.

Lupulin mirigyek a pikkelylevelek egész felületén találhatóak, de legbővebben (sűrűn egymás mellé sorakozva) az alsó végeken, itt is több a háti, mint a hasi oldalon, a takaró leveleken kevesebb van mint a pikkelyleveleken s az ezek öblében fejlődő termőknél is sok van. A pikkelyek világosabbak, a murvák zöldebbek s ezek finom sertéssel borítottak. Behrens⁸ azt hiszi, hogy a természet ezzel a keserű váladékan akarja a fejlődő termőtől távol tartani az állati károsítókat pld. csigákat. Én azonban úgy látom, hogy a kerti csiga különben se mászik szívesen végig a komló *érides* külsején, s azonkívül levéltetű (*Chaetocnema concina* Marsch) és komlóbolha (*Phorodon humuli* Schrk) által rágott zsenge tobozt eleget láttam.

Sövényfalvi tanulmányut.

Tulajdonképpen az Erdélyi Gazdatiszti Egylet — dicsőszentmártoni gyűléséről kellene szólni — de mivel a gyűlésen csak az határozottat el, hogy a pünkösdi harmadnapján tartandó marosludasi gyűlésen határozunk, hát hagyjuk el a gyűlés tárgyát akkorra.

A meddő gyűlés után megebedelvé, egy egész kocsisor szállította ki az érdeklődőket Sövényfalvára. A Gazdatiszti Egylet tagjain kívül jelen volt Kisküküllő vármegye főispánja Br. Kemény Ákos, alispánja Csatho Gábor, főügyésze Sándor Pál, kik valamint az ősz Gerendy István és Br. Bornemissza János már a délelőtti ülés folyamán is megtiszteltek bennünket. Volt ott még több megyei ur, kik a névleg felemlítettekkel együtt egész jogos büszkeséggel mutogatják az érdeklődő idegennek a „Dicsőszentmártoni Szőlőoltványtelep Részvénytársaság” sövényfalvi telepét.

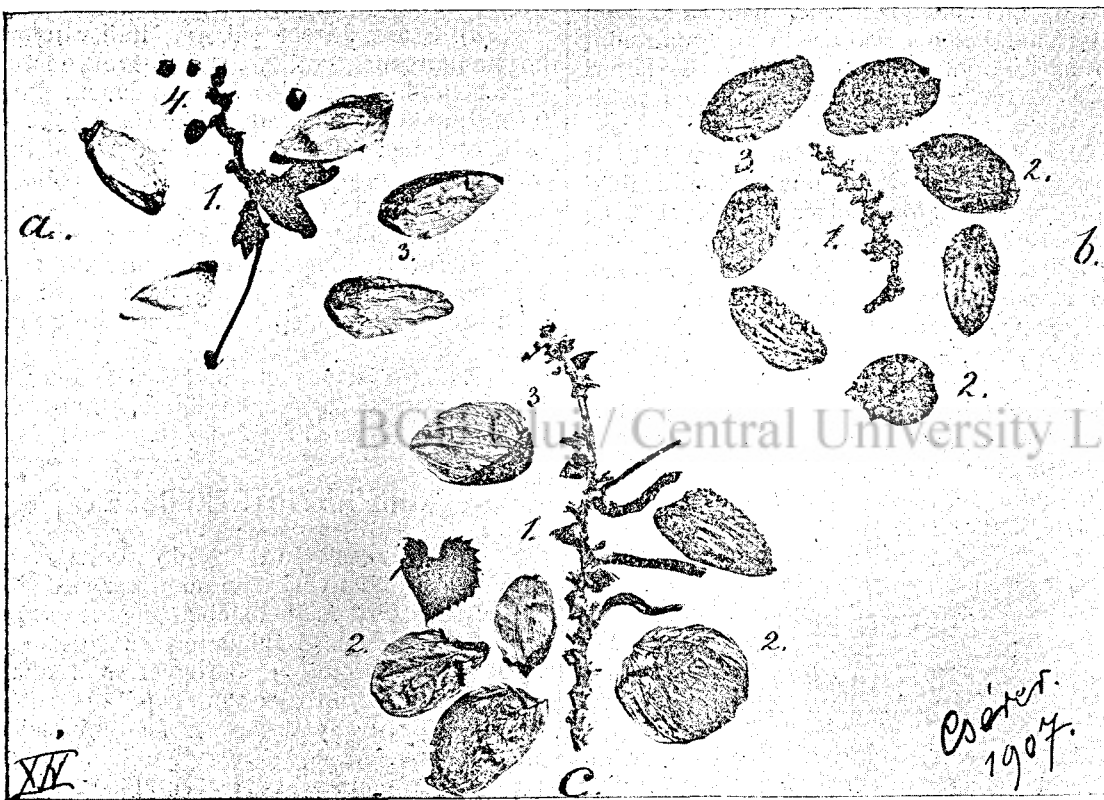
A telep szellemi és üzemi vezetője *Schnöppner* Sámuel nyug. in. kir. szőlészeti és borászati felügyelő, ki már a telepen várt minket és szakértelmének lelkiismeretes odaadásával és gazdákhöz illő őszinteséggel kaulazolt.

A telep talaja valamikor áradásnak kitett mélyrétegű humozus *issap* talaj s így magától értedődik, hogy nem tartozik a nehezebb talajuaknak közé s egyben az is, hogy lazaságánál és tápanyag gazdaságánál fogva erős dugványok nevelésére kitűnően alkalmas, de mind a mellett elég kötött arra, hogy erdélyi viszonyainknak megfelelőbb oltványokat neveljen mint mondjuk egy *homoki* telep.

A telep tulajdonképeni célja az is, hogy az erdélyi hegyeknek megfelelő *alanyra* oltott jó qualitatio fajtákat állítson elé. E cél felett nem szabad egyszerűen átsiklanunk, mert épen nevesebb hegyeinkben nem egyszer találkozunk *tal kötöttség miatt hideg talajokkal* s ehez hozzá jön aztán a tulmagas *mész* tartalom, no meg a hidegebb klíma.

A hideg talajokba több gyakorlati tapasztalat után itélve nem valók a hosszú dugványok, miért is Sövényfalván 25 cm. az átlagos dugvány hosszúság s ezen körülmény Erdélyben annyival inkább számottevőbb, mert rendes

⁸ Wochenschr. f. Brauwesen. 1898. Dr. Berens: Über die Eutudcklung der Hopfenpflanze.

5. ábra. Toboztengelyek és pikkelyek.

a) vadkomló, b) nemes saazi, c) elvadult (lombos) toboz. (Mellékjelzések: 1. toboz-tengelyalakok, 2. toboz-murva, 3. tobozpikkelyek.)

lasztják ki, s rendre aranyárga színű porrá szárad, mely idősebb tobozokból kipereg. E növényi mirigyeket már sokan vizsgálták. Az első kutató Personne⁵ francia vegyész az ő nyomdokain többen dolgoztak; újabb részletesen leírja azokat nagy munkájában Dr. Braungart.⁶ S ő az egész komlónövényen és különösen a fiatal leveleken talált u. n. tányéros

dousky⁷ 60—90-ig is talált. Tudnivaló, hogy mennél kevésbé zezugos a toboztengely (tehát megnyült) annál kevesebb rajta a pikkely.

Mellékelt (5. ábra) rajzomon a vad a), nemes b) és elvadult toboz részei láthatók. A vadkomló tengelye kevésbé zezugos, a pikkelylevélké hosszúak, inkább hegyesek, élesen erettek s öblükben kifejlődött magvakat hordanak, ezzel elentétben a nemes toboz tengelye sűrűn zezugos, tehát aránylag sok pikkely csoport fűződött rája, a levélké szélesek oválisak, lupulin szemekkel rakottak s magvak nincs, csak

⁷ Über die Werthschätzung des Hopfens. Von: Frant. Chodounsky. Prag. 1898.

³ Allg. Brauer und Hopfenzeitung. München. 1888. 17 szám.

⁴ Chemische Untersuchungen über die Hopfen des Jahres 1904. Von J. Satava Prog. 1905.

⁵ Annales des Jiences nat. 4 serie. 1854.

⁶ Dr. R. Braungart. Der Hopfen. München 1901. 226—252 l.

— Minden gazdaságban nélkülözhetetlen eszközök —

az országszerte első helyen elismert kitűnő szerkezetű és legolcsóbb

— „Eredeti Kalmár-rosták” és heremagtisztító gépek. —

Elsőrendű hazai anyagból gyártunk ezidőszere 15-féle nagyságban különböző szerkezetű a gazda minden követelményének legjobban megfelelő általános terménytisztításhoz berendezett különleges gépeket, szelelő és magválasztó rostákat, kézi vagy hajtóerőre alkalmazva. — Ez évi újdonságainkról szíveskedjék ingyen árjegyzéket kérni. — Minden esetleges kérdésekre azonnal és díjtalanul válaszolunk. 1274

KALMAR ZS. és TÁRSA különleges terménytisztító gépgyára Hódmező-Vásárhelyen.

Telefon 69. szám. — Nagy-Enyeden állami aranyéremmel kitüntetve. — Sürgőncim: Kalmár-rostagyár.

körülmények között klimánk is hidegebb, mint tul a Királyhágón.

A tulmagas méasztartalmu talajokban a rendes Riparia Portalis, Rupestris, Monticola, Solonis alanyoknál sokkal jobban beválnak az un. Hybridek milyenek az a Solonis + Riparia (15% méasztartalomig) Rupestris + Solonis (30% méasztartalomig), jó még a Rupestris + Mourvedue továbbá a Rupestris + Aramonkeuzin N° I, de e 2 utóbbiban európai vér is lévén filoxera elleni ellenálló képessége gyenge. Ujabban kísérleteznek még egy Hybriddel s ez a Berlandieri + Riparia.

A terv az oltványok előállítására tehát mint láthatjuk *non plus ultra*, most lássuk a kivitel.

Erre vonatkozólag előre bocsátom, hogy a ki pontos, lelkiismeretes, mind a mellett a praktikusság révén olcsó jobban mondva ok-szerű munkát akar látni, az menjen el Sövényfalvára.

Az oltásnál azon alapelvől kiindulva, hogy kis seb gyors gyógyulás, nem alkalmaznak tulhosszu metszlapot.

Az előhajtató *egyenletes hőmérsékű* (27—28°) s elegendő párateltség mellett kellőleg szellőztethető s elég világos s ezen segédeszközökkel a szokásos moha, fűrészpör és kőszénporral megtöltött kajtató ládába helyezett dugványok jól erednek és *rövid hajlást* fejlesztve marad elég rezerv tápanyaguk átültetés idejére.

A talaj, mely különben is csak 2 évig használtatik szőlőoltvány iskolázására a csimaszok miatt előző ősszel át is lesz alaposan *szénkénegezve*, mert ebből a beste féregből egyszer 31 drbot számláltak meg 1-ől 2-ön. Ugyancsak a csimaszok és más kártevő ellen alkalmazzák a szokásos burgonyás csalogatást is, mely abból áll, hogy a bakkhát oldalába helyezett burgonyákat előszeretettel keresi fel a csimasz, lótetű, drótféreg s ott aztán megsemmisíthető.

Az ültetés bakkhátakra történik 5 cm. növénytavóval folytonos permetezés, kétszeri sugaras és egyszeri rózsás iszapolással — tetejébe pedig a bakkhátnak fűrészpör szórnak, mivel elejét veszik sok hosszadalmas porhanyításnak s talajcserepedésnek.

A szükséges vizet a telep szélére levő patakból hosszú, állítható facsatornába meri 1 ember s a csatornát oda dirigálják, hova éppen szükséges.

A telepen előállított fajták a következők:

1. Leányka,	13. Olasz Riesling.
2. Rajnai Riesling,	14. Nagy Burgundi,
3. Klävner,	15. Kis Burgundi,
4. Piros Sylváni,	16. Ezerjó,
5. Muscát Ottonel,	17. Mézesfehér,
6. Muscát Lúnel,	18. Piros Veltlini,
7. Fehér Burgundi,	19. Zierfandli,
8. Piros Tramini,	20. Oportó,
9. Járdóvány,	21. Carbenet,
10. Kővérszőlő,	22. Chasselas bl. qroqant,
11. Vékonyhaju,	23. Chasselas piros,
12. Som, furmint,	24. Különböző csemege,
	25. Kiváló lngos szőlők.

Ezenkívül eladásra kerül még erőteljes ket

éves oltvány termőszőlőkben levő hiányok pótlására.

A fennebb megnevezett szőlőfajok a következő amerikai alanyokon készültek:

- Riparia Portalis,
- Rupestris, Monticola,
- Solonis,
- Különböző Hybridek. *Utóbbiak nagyon meszes, hideg, tulkött és nedves talajokba valók.*

Az összes szőlőoltványok az erdélyi hideg klimára és kötött talajra való tekintettel a forgalomban levő és a Királyhágón tuli részekben alkalmazott oltványoknál rövidebbek, mint már ezt fennebb is említettem.

A társaság anyatelepét mivel az más helyen van, nem láthattuk.

Rövid ott tartózkodásunk alatt annyira lekötöttek a látottak, hogy bővebb kérdezősködésekre nem is volt időm, de ha valaha bővebben akarom tanulmányozni a szőlő oltvány létesítést és kezelést, én csak Sövényfalvára megyek.

A tanulságos szemle után bevonultunk Gerendy István sövényfalvi nemesi curiára, hol igazi magyaros vendéglátásban volt részünk. Borkorcsolya képen *kürtöskalácsot* falatoztunk utánna meg poharakba került a sok jobbnáljobb bor, melyek kvalitására nem kell több dicséret mint, hogy a falon nem kevesebb mint 85 prima és primaszima *bor kiültetés* dicséri magyar, olasz, francia, spanyol és német nyelven a gazda borait.

Jó időbe tellett mig bomladoxni kezdett a társaság, magával vive mindenki utravalóul egy jó arasznyi *kürtöskalácsot* meg 1 üveg 1904-es leánykát, mert hát ez a nemes öreg urnál így szokás s ki elnem fogadná, annak számára csak Istennél volna kegyelem.

Ezek után tapasztalatokban gazdagodva, a gazdákat fenyegető sok, nagyon sok baj, keserűség, veszteség között azon vigasztalódással oszlottunk szét, hogy „Extra tungriam non est vita . . .”

Végül nem mulaszthatjuk el leghálásabb köszönetünk nyilvánítását mindazok részére, kiket megillett.

Szász Ferencz.

EGYLETI ÉLET.

Az Erdélyrészi Gazdatiszti Egylet igazgató-választmányi ülése.

Az erdélyrészi gazdatiszti egylet május hó 28.-án igazgatóválasztmányi ülést tartott Dicsőszentmártonban.

Elnökölt: Hadviger Albert i. alelnök.

Előadott: Tokaji László id. h. titkár.

Felen voltak: a vármegye részéről: Br. Kemény Ákos főispán, Csató Gábor alispán, Br. Bornemisza János, Dr. Szentmiklósy László, Sándor Pál, Fekete György, Kerszegh Ferenc, Papp János, Gerendy István; a választmányból: Deák Ignác e. alelnök, Szalma Sándor, Szász József, Groisz Ottó, Szász Ferencz,

Schmidt János, Balogh Gergely, Elekes Árpád, Silló Kálmán, Finna Aladár. Weber János, Engi Elek, Bartha László és Csekő Károly.

Elnök az ülést megnyitván, mindenkéltől üdvözli Kisküllővármegye megjelent vezetőit és köszönetet mond a szives fogadtatásért. A jegyzőkönyv hitelesítésére telkéri: Bartha László és Szász József tagokat.

Helyettes titkár a közgyűlési tárgyak előkészítése során előadja a mult évi pénztári mérleget és vázlatosan előterjeszti az idei közgyűlés elé terjesztendő jövő működési programot és költségelirányzat tervezetet.

Választmány az előadottakat — csekély módosításokkal — a közgyűlés elé terjesztetni határozta.

Közgyűlési indítványok során:

a) Engi Elek vál. tag indítványozza, hogy az E. Gt. E. egyesüljön a fővárosi országos társagyléttel.

b) Hadviger Albert alelnök indítványozza, hogy létesíttessék egy olyan fórum birtokosokból és gazdatisztekéből, amely közös érdekű ügyekben, kérdésekben és vitás esetekben mint közös szervezet, illetve: választott bíróság szerepeljen.

Mindkét indítványnak a közgyűlés elé való terjesztése elhatározottat.

A választmány által tárgyalandó indítványok során:

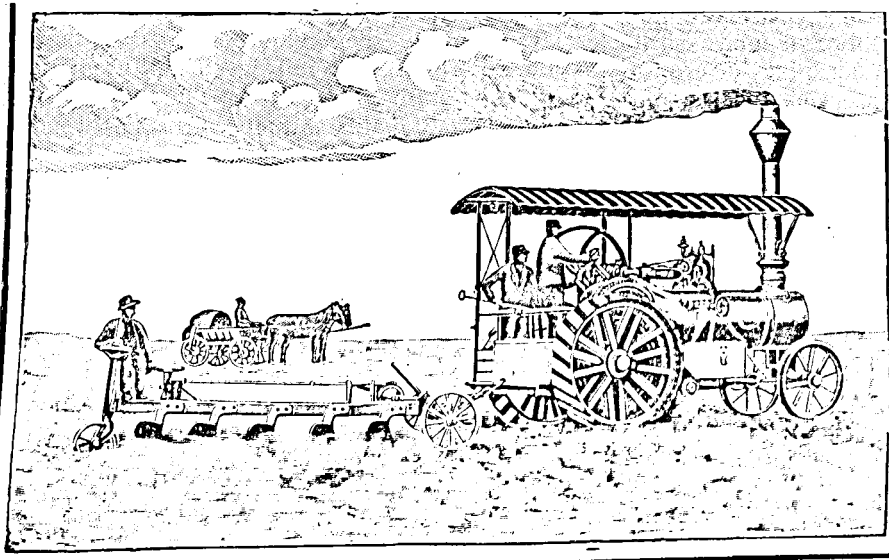
a) Szász József vál. tag indítványozza, hogy a most meg nem tarthatott és másodsorra összehívandó közgyűlés Marosludason, junius 9.-én, pünkösd harmadnapján tartassék meg és kéressenek fel az azon vidéki tagok arra, hogy aznap estéjén, az egylet alaptökeje javára, egy nyári táncmulatságot rendezzenek. Választmány ilyen értelemben határoz.

b) Br. Kemény Ákos meghívja az ülésen megjelenteket, hogy délután a sövényfalvi szőlőoltványtelep megtekintésére ránduljanak ki.

Elnök a szives meghívást a tagok nevében elfogadva és megköszönve, löbb tárgy nem lévén — az ülést bezárta.

KORMÁNYINTÉZKEDÉSEK.

Földmivesek tudakozódó irodája. Darányi Ignác földmivelésügyi miniszter elrendelte, hogy miniszteriuma kebelében tudakozódó irodát állítsanak fel. A minisztert az vezette erre az intézkedésre, hogy az egyszerű földmives vagy gazda igen gyakran napokig hajszolta valamely beadványát s így is legtöbbször eredménytelenül. Az egyes osztályokban idő sincs arra, hogy minden kérdezősködőnek kimerítő felvilágosítást adjanak. Másrészt sokszor előfordul, hogy a keresett beadványt tévesen küldték a miniszteriumnak, mely aztán az illetékes helyre küldte, amiről a kérvényező csak hosszas idővesztegetés után szerezhetett tudomást. További háttére a kérdésnek, hogy a közigazgatási hatóságok valósággal el vannak árasztva fölösleges munkát okozó kérdezősködéssel, amiből persze senkire sem háramolhat haszon, legkevésbé a kérvényezőre.

UJ! Egygéprendszerü gőszántás UJ! (egy ölet fogó 7 vasu ekével).
 Csekély befektetés. Olcsó üzem. Tökéletes munka.

Referenciák az egész országból (Erdélyből is) kívánatra rendelkezésre állnak.

Egyedüli gyártója:

Első Magyar Gazdasági Gépgyár

R.-T.

1908

Budapest, VI. ker., Váci-ut 19.

A Darányi által ujonnan létesített „Földmivelők Tudakozó Irodája“, amely a munkások-vezető hivatal keretében szerveztett, mindezt a hiányt pótolni hivatott. Az ügyes-bajos földmivelést a miniszterium kapusa azonnal a tudakozó irodába küldi, ahol kellő számú személyzet áll rendelkezésre, úgy, hogy ha nagyobb volna is a forgalom, elég idő marad arra, hogy a kérvényezőit töviről-hegyire kikérdezzék jövevényének célja felől. Amennyiben általános jellegű információra van szüksége, ezt az iroda vezetője azonnal megadja, egyben esetleg utasítást ad az iránt is, hogy a benyújtandó kérvényt miként kell megfogalmazni s minő mellékletekkel kell felszerelni. Ha az illető már előbb benyújtott kérvényének elintézési módja után érdeklődik, úgy az iroda vezetője maga tudakolja meg az illetékes osztályban az ügy állását és közli azt a féllal, akinek egy tapodtat sem kell elmozdulnia a Tudakozó Iroda padjairól. De legfontosabb funkciója mégis az lesz az ujonnan felállított tudakozó-hivatalnak, hogy a feleket a társmiszteriumokba áttett ügyeikről informálja. A földmivelésügyi miniszter az új szociálpolitikai intézmény szervezésével egyidejűleg átiratban kérte meg az összes minisztereket, hogy a Tudakozó Irodát támogassák, illetőleg utasítsák a vezetésük alatt álló miniszterium osztályait a szükséges felvilágosítások megadására. Ha tehát valamely kérvény tévedésből, vagy tudatlanságból a földmivelésügyi miniszterhez címezett és így illetékességi szempontból, vagy az ügy természete szerint az együttes elintézés céljából tettett volna át valamely társmiszteriumhoz, úgy az iroda vezetője telefonon megkérdezi az illetékes osztályt a kérdéses ügy állásáról, illetőleg ha így az ügy elintézhető nem lenne, a féllal átmegegy a társmiszteriumba és ott megszerzi a szükséges felvilágosítást.

Felsőbb szőlő- és borgazdasági tanfolyam. A székesfővárosban szervezett felsőbb szőlő- és borgazdasági kurzusra a földmivelési miniszterium most teszi közzé a szükséges tudnivalókat. A tanítás egy évig tart. Célja növendékeinek oly mértékben kiképzése, hogy nagyobb szőlők, oltványtelepek és borpincék önálló kezelésére képesítve legyenek. Fölveszik azokat, akik gazdasági akadémiákat, vagy a korábbi szervezet szerinti gazdasági tanintézetek valamelyikét sikerrel végeztek. Vannak egész és fél állami ösztöndíjas helyek. Az egész ösztöndíj havonként egyszáz korona, melyet előleges havi részletekben a tanítás minden hónapján az illetők megkapnak. Folyamodványok ahhoz a gazdasági akadémia igazgatóságához adandók be, ahol az illető a végbizonyítványt nyerte.

VEGYES KÖZLEMÉNYEK.

— **Nyári bál az Erdélyrészi Gazdatiszti Egylet javára.** Pünkösöd harmadnapján, az Erd. Gtiszi Egylet közgyűlése napján, Marosludason nagyszabású nyári mulatságot rendeznek az egyletnek azon vidéki tagjai. A mulatság tiszta hasznából és felülfizetésekből nagyobb összegű bevételt remél a rendezőség az egylet részére.

A rendezőség az erdélyi rész nevesebb gazdái részére bálit tiszteletjegyeket küldött külön levélben kérve őket arra, hogy ez alkalomból felülfizetéseikkel gyarapítsák a Gazdatiszti Egylet alaptökejét. Bizton reméljük, hogy ez alól az igazán nemes célra való adakozás alól senki sem fogja magát kivonni s hogy az új beérkező 5—10—100 koronás felülfizetésből szép összeg jut az ifju egyesületnek.

A felülfizetéseket lapunk jövő számában névszerint fogjuk nyújtani.

A közcéli mulatság meghívója a következő:

Meghívó. Az Erdélyrészi Gazdatiszti Egylet ludasvidéki és mezőszégi tagjai az egylet közgyűlése alkalmával június hó 9-én, pünkösöd harmadnapján, Marosludason a központi szálloda nyári nagytermében az — Erdélyrészi Gazdatiszti Egylet alaptökeje javára — zártkörű *nyári táncmulatságot* rendez, melyre címzettet és családját tisztelettel meghívják. **Rendezőség:** Br. Bánffy János, Lészai Ferenc, Betegh Sándor, védnökök. Csontos Miklós, elnök. Keresztes Pál, pénztáros. Bartha László, ellenőr. Balla György, Balla Lajos, Balogh Gergely, Beke József, Benkő Ákos, Csekő Károly, Cséser Lajos, Csiky Sándor, Csomóss Jenő, Deák Ignác, Elekes Árpád, Elekes Imre, Elekes Máriusz, Engi Elek, Erszényes Lajos, Fábian Ferenc, Fikker János, Finna Aladár, Gönczy Mihály, Groisz Ottó, Hadviger Albert, Hankó Károly, Dr. Karácsony Géza, Kelemen István, Koncz Domokos, Laurenczy András, Magyar Károly, Márky Jenő, Müller Béla, Nemes Károly, Pálffy Dezső, Páll Károly, Silló Kálmán, Simó Gábor, Simó Pál, Smith János, Ifj. Szabó Lajos, Szalma Sándor, Szánthó Károly, Szász Ferenc, Szász István, Szász József, Szövérfy Lőrinc, Tokaji László, Vargha Géza, Weber János. A mulatság kezdete: este 8 órakor. **Belépődíj** személyenként: 2 korona. **Családjegy:** 5 korona. Felülfizetéseket, melyek kizárólag az egylet javára fordítanak, a rendezőség köszönettel fogad és az egylet hivatalos lapjában nyugtáz. Vidéki vendégek elszállásolási ügyében — előzetes megkeresésre — Bartha László ur, Marosludas, intézkedik. Minden tekintetben megfelelő vendéglői kiszolgálásról gondoskodás történt. A zenét Csikay György kolozsvári első teljes cigányzenekara szolgáltatja. **Jelszó:** Egyszerűség és jó kedély.

— **A Magyar Gazdaszövetség, melyet Károlyi Sándor gróf, a nagy gazdavezér alapított és amelynek ezidőszert elnöke Darányi Ignác, Magyarország földmivelésügyi minisztere, igyekszik felébreszteni, köteletségének tudatára juttatni a nemzetnek azt a részét, mely hivatva van a többiek vezetésére. Szervezi a szétszórt erőket és megismertette őket a magunk bajaival, a jobb és szebb jövő érdekében tévékeny munkára serkenti őket. Nagy tevékenységet fejt ki a falvak lakóinak helyes mederben való szervezése ügyében és azért, hogy őket a tömörülés, szövetkezés gondolatával és előnyeivel megismertesse.**

A Magyar Gazdaszövetség az idegenből visszatérő magyaroknak céltudatos módon való elhelyezése érdekében nyilvántartja az olyan birtoktesteket, melyekben a visszajövők akár mint szövetkezetekbe állott bérbe, akár mint tulajdonosok megtalálhatják itthon a boldogulhatást. Ezért felkéri a tulajdonosokat, hogy az ilyen célokra alkalmas birtokokat nála bejelentsek.

A Magyar Gazdaszövetség a szétszórt erők egyesítésével közremunkál új telepek alakításánál, szervezi a földhasznosító szövetkezeteket, a fogyasztó és értékesítő szövetkezeteket. Megkeresésre falusi gazdaszövetségeket alakít. Ingyen ad tanácsot, felvilágosító szót minden hozzáférhetőnek bármely gazdasági és szövetkezeti kérdésben.

A Magyar Gazdaszövetség tagja lehet minden magyar honpolgár és a közjavadért dolgozó minden testület, ha magát évi 12 korona fizetésére kötelezi. Ezen tagság fejében jár a havonta megjelenő „Magyar Gazdák Szemléje“ vagy a „Szövetkezés“ című hetenként kétszer megjelenő folyóirat. Évdíjas tagok évi 2 koronával is beléphetnek, melyért számos hasznos tájékoztató könyvet, füzetet kapnak.

— **Az Országos Gazdasági Munkás- és Cselédsegélypénztár 1907. évi működése.** A cselédsegélypénztár tagjai négy csoportba tartoznak. Az I. csoportbeli tagok évi 10 K 40 fill. díj fizetésére kötelezik magukat, a II. csoportbeliek 5 K 75 fillért fizetnek évenként, a III. csoporthoz tartozók 2 K 60 fillér tagsági díj fizetésére vállalkoznak, a IV. csoportban pedig 5 K 20 fillért fizetnek. Igényjogosultsá-

guk természetesen aszerint változik, hogy melyik csoportba tartozik a tag. Az I. csoportba az 1907. évben 952 egyén, a II. csoportba 117, a III. csoportba 341, a IV. csoportba pedig 148 új tag vétetett fel. Vannak ezenkívül rendkívüli tagok, kik évenként 1 koronát fizetnek s tagságuk az év végén önként megszűnik. Ily tagok száma az 1907. évben 28,240 volt. Ha a 35,009 rendes taghoz hozzászámítjuk a 120, filléres hozzájárulási díj fizetése alapján baleset ellen biztosított 373,260 gazdasági cselédet és az átalányban biztosított mintegy 110,000 gazdasági gépmunkást, kitűnik, hogy az 1907. évben több mint félmillió munkás élvezte a pénztár biztosítását. Szép számok, de — miként a pénztár jelentéséből is kivehető — nagyon kívánatos lenne, hogy a tagok létszáma még tetemesen emelkedjék, annál inkább, mert az Országos Gazdasági Munkás- és Cselédsegélypénztár pénzalapja oly szilárd, hogy kellő biztosítást nyújt még sokkal nagyobb számú munkás ellátására.

— **Az arad-hegyaljai szőlők veszedelme.** Aradról írják, hogy az aradmegyei hegyaljai szőlőkben új szőlőbetegség keletkezett; ugyanis a virágzás előtt bimbóban levő fürtöcskék elhervadnak. A baj pontos megállapítása végett beteg tőkét küldtek fel a földmivelésügyi miniszteriumba.

A hegyaljai szőlők ez újabb veszedelméről következőket jelentik: A hegyaljai szőlők új betegségét a közelmúlt napokban fedezték fel. Világos, Muszk-Magyarad és Pankota szőlőbirtokosai a minap azt észlelték, hogy szőlőikben a fürtök nagyobb területeken, még virágzás előtt, összezsuzalódnak és a szárról, vagyis a venyigéről lehullanak. Hogy ennek a különös elhullásnak mi a tulajdonképeni oka, azt az illető szőlőbirtokosok még csak nem is sejtették, de tulnyomó részben az a meggyőződés alakult ki, hogy valami új fajta, nálunk eddigelé még teljesen ismeretlen féreg rágja el a fürtöt a venyige érintkezési pontjánál. Mások viszont abban a nézetben vannak, hogy a fürtök szárának tövére valamiféle penészgomba fészkel be magát, olyasféle, mint az ugynevezett lisztharmat — botanikai nevén: oidium tuceri — és ez rohasztja el a fürtök szárát. Ez a vélemény azonban semmiesetre sem állhat meg, mert szakemberek határozottan állítják, hogy az ilyen penészgomba csak a virágzás után, a félig már kifejlődött szőlőszemekben lép fel.

— **Törvény a parcellázásról.** Darányi Ignác földmivelésügyi miniszter — mint értesülünk — a nyári szünet után törvényjavaslatot terjeszt a képviselőház elé a telepítésről és a parcellázásáról. A törvénynek az lesz a célja, hogy a kisbirtokosoknak, a mikor ingatlant akarnak szerezni, sem a megszerzés, sem a vétellel járó pénzügyi művelet ne kerüljön sok költségbe.

— **A községi legelők rendezése.** Darányi Ignác földmivelésügyi miniszter a földmivelésügyi tárca költségvetése alkalmával kijelentette, hogy az állattenyésztés egyik nagy bajának, a legelőhiánynak megszüntetésére külön törvényjavaslatot tesz le a Ház asztalára. Addig is, míg ez a törvény, mely felöleli majd a már meglévő legelők gazdasági rendezését és okszerű kihasználását, életbe léphet, intézkedik, hogy az egyes közlegelőknek följavitása, okszerű művelése tekintetében ingyen szaktanácscsal szolgálhasson, a miniszter Lachmann Józsefet Miskolc székhelyűl a legelőrendezési ügyekben való szaktanácsadónak nevezte ki s megbízta, hogy szükség szerint egyes községi legelők följavitására, kihasználására terveket és utmutatásokat dolgozzon ki, sőt a munkálatok irányítására szálljon ki a helyszínére is. Az egyes községeknek azonban a kiszállásokat a földmivelésügyi minisztertől kell kérniük.

— **Az állami mőnek osztályozása.** Darányi földmivelésügyi miniszter rendeletre az állami mőnek osztályozását június 15-én kezdi meg. Julius 15-én Debrecenben, 16-án Szatmárnótiiban, 18-án Turjarometén, 19-én Eperjesen, 20-án Nagykőrösön, 21-én Rima-

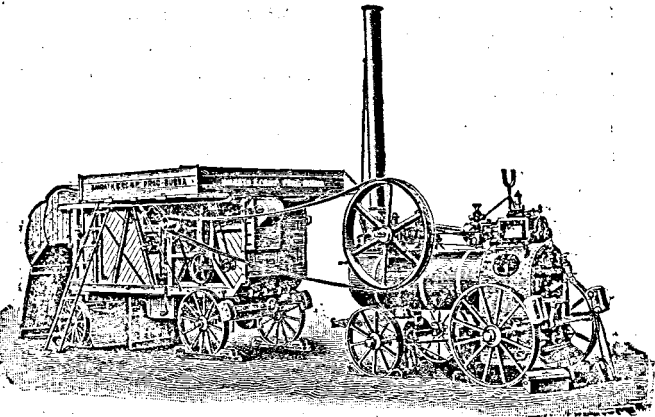
szombaton és Kiskundorozsmán, 23-án Baján és Jászberényben, 25-én Székesfehérváron és Verseccen, 27-én Békéscsabán és Komáromban, augusztus 1-én Désen, 3-án Palinban és Sepsiszentgyörgyben, 4-én Homoródon és Nagyatádon fog megtartatni. A méntelepeknél ki-selejtezett tenyésztésre azonban még használható mének a helyszínén mindjárt el is adatnak és átvehetők.

— Gazdasági népiskolák. Apponyi Albert gróf, vallás- és közoktatásügyi miniszter június hó 1-én nyújtotta be a képviselőház elé a gazdasági népoktatásról szóló nagyszabású törvényjavaslatát, melynek, ha a célzatoknak megfelelő szerencsés iptézkedésekkel hajtatik végre, a falusi nép gazdasági nevelésének terén korszakos jelentősége lesz. Apponyi miniszter arra törekszik, hogy a törvényjavaslatot a képviselőház még a nyári szünet előtt letárgyalja.

— Törvény a közlegelőkről és állattenyésztésről. A földmivelésügyi miniszteriumban a napokban készül el teljesen két törvényjavaslat, melyet a miniszter még a nyári szünet előtt szándékozik benyújtani. Az egyik a közlegelőknél a községek által való megszerzésére vonatkozik, a másik az állattenyésztési törvény, mely ezt a fontos gazdasági ágat akarja fokozott védelemben részesíteni.

— Az új kivándorlási törvényjavaslat és a gazdák. Az Országos Magyar Gazdasági Egyesület közgazdasági szakosztálya Bolla

Mihály elnöke alatt ülést tartott, hogy az új kivándorlási törvényjavaslatról foglalkozzék. *Buday* Barna előadó javaslatára a szakosztály kimondotta, hogy általánosságban örömmel üdvözli a törvényjavaslatot, annak különösen azt a részét, amely a katonakötelezettek és olyan családok kivándorlását nehezíti meg, akik a családjuk iránt való kötelezettségek alól akarnak kibujni, nemkülönben azt is, amely a kivándorlásra való csábítást jövőben szigorúbban kívánja megtorolni. A részletes tárgyalás során több megjegyzés hangzott el, végül a javaslatot részleteiben is elfogadták.

A LAPFELÜGYELŐ BIZOTTSÁG FELÜGYELETE MELLETT:

Felelős szerkesztő és kiadó:

TOKAJI LÁSZLÓ.

A LAP AZ ERD. GAZD. EGYLET TULAJDONA.

Mindennemű

ZSÁK és PONYVA

a legjobb minőségben **FISCHER-féle** és legjutányosabban a zsák és ponyvagárban Budapest, Nádor-utca 31-33. sz. szerezhethők be. A Fischer-féle szab. impregnált szavatolt tiszta lenből készült vízhatlan ponyvák nagy strapa mellett is eltartanak 10-12 évig. A 25 év óta fennálló Fischer-féle zsák- és ponyvagár az ország legjelentékenyebb uradalmainak és viszonteladóinak szállítója. Pontos, szolid kiszolgálás. Ponyvakölcsonzó intézet. 2072

Árjegyzék, minták ingyen és bérmentve küldetnek.

A mi különlegességeink:
Cséplőgépek

kézi-, járgány- és gőzerőre.

ROSTÁK

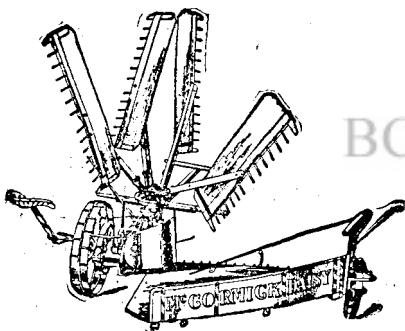
Lokomobilok

gazdasági és ipari célokra.
Kerekeken 12 HP.-ig Fekvők 200 HP.-ig.
1801. V.

UMRATH és TSA

Budapest, V., Váci-körút 60.

Gőzcséplőkészletek 12 HP.-ig — Ipari mozgonyok 200 HP.-ig.

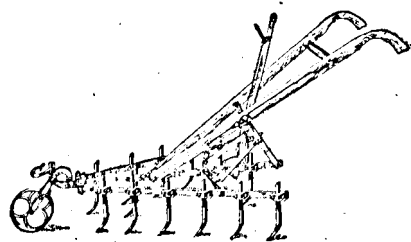
Speczialitások:

Kéveköti-aratógépek 5 és 6 ang. láb metsző szélességgel szállító- és rúd-hordó-készülékkel.

- o Szabadalmazott Kalászemelő.
- o „Daisy“ marokrakó-aratógép
- o autom. asztal-felhajtókészülékkel.

„New 4“ fűkaszalógépek 3 1/2, 4 1/2 és 5 ang. láb metsző szélességgel.

Szabadalmazott „Dán“ késgerenda, Selyemfű, mohos rétek stb. közönséges késgerendával, csak hiányosan kaszálható takarmány számára.

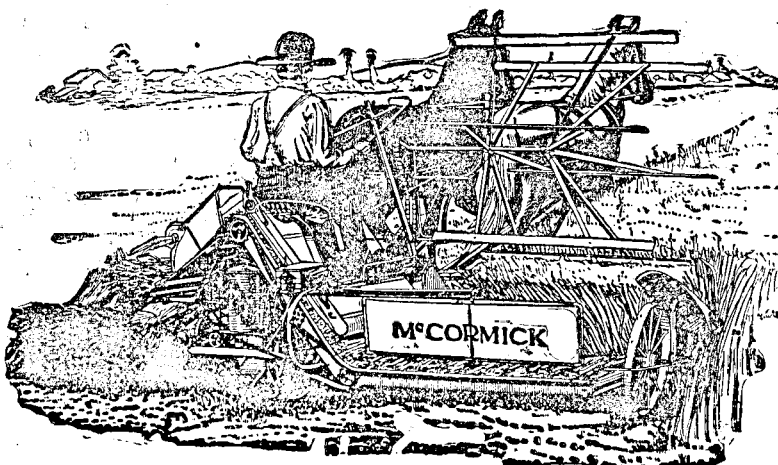
2098

M^c CORMICK

Harvesting Machine Company, Chicagó U. S. A.

Igazgatósága és főraktára:

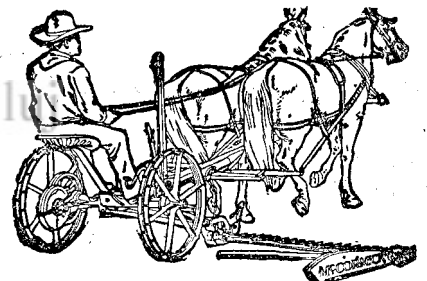
BUDAPEST, V., Alkotmány-u. 12.

M^c CORMICK aratógépeinek 22 éves példányai

egy magyar gazdaságban még mindig kifogástalan, jó munkát végeznek.

Nagy képes katalógus és árjegyzék kívánságra díjmentesen.

Speczialitások:

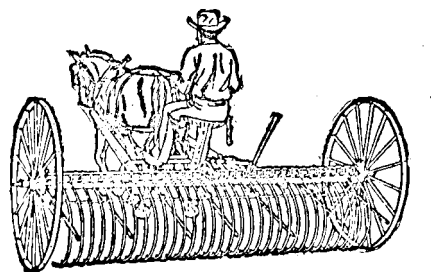
„Side-delivery“ kombinált szénagyűjtő és forgatógép.

- o o Aczél-szénagyűjtők. o o
- o o Aczél-szénaforgatók. o o

Aczél-lókapák, tengeri, burgonya, szőlő stb. kapálására.

14 fogas Cultivator,

7 külön gyomláló késsel, tengeri, szőlő, takarmányrépa stb. számára.

Szivattyúk és Mérlegek

különleges gyár
Garvenswerke,
Wien, II., Handelsquai No. 130.
Mintaraktár: I., Schwarzenbergstrasse 6.

Magyar Jelzálog Hitelbank

képviselősege

Kolozsvárt, Jókai-utca 2. sz. alatt (gr. Rhédey-ház I. e.)
Az intézet alaptőkéje 40 millió korona
záloglevél kölcsönök
nyújt földbirtokra és nagyobb városokban fekvő házakra 4%-os és 4 1/2%-os záloglevelekben.

A jelzálog felajánlott erdélyrészi ingatlanok értékére és a megszavazandó kölcsön összegére nézve az „Erdélyi Gazdasági Egylet” bizalmi férfial adnak véleményét. 1001

ADRIAI

BIZTOSÍTÓ-TÁRSULAT

alapított 1838-ik évben.

Vagyonbiztonsági tőkéje 150 millió korona.

E társulat, mely 70 éves fennállása óta 550 millió koronát fizetett ki károk fejében, biztosít a legjutányosabb feltételek mellett; tűz- és robbanási-, valamint jégokozta károk ellen, továbbá az emberek életére, halál és elérési, valamint kiházasítási esetekre.

Erdélyrészi vezérképviselőség
Kolozsvárt:

SZEKULA ÁKOS
vezérfelügyelő. 2091

A „Nagyszabeni Földhitelintézet”-nek

Kolozs és több szomszédos megye területére kizárólagosan jogosított képviseletében a bizalomteljesen hozzám forduló feleknek a lehetőségig gyors és költséget kímélő eljárással szerzek

olesó ingatlan jelzálog-kölcsönök, konvertálók más intézeti terheket és egyúttal rendbeszedem az elhanyagolt birtok- és teherállapotokat.

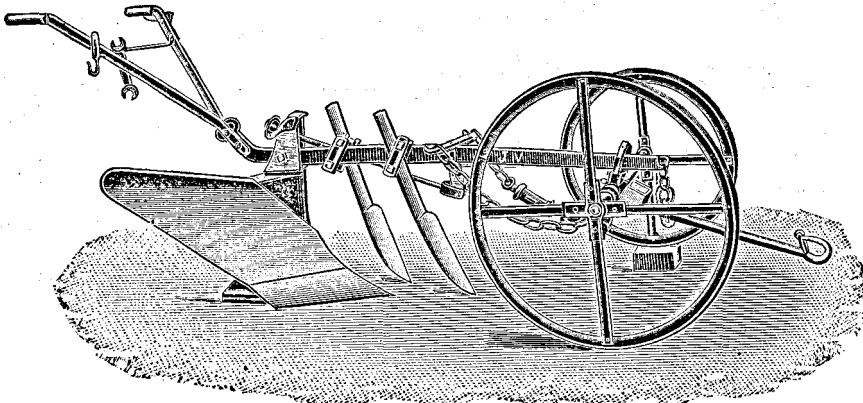
Kiváló biztosságu tőkebefektetésül ajánlom ez intézetnek a tőzsdén is jegyzett adó és egyéb levonásmentes óvadékképes és különösen katonai házasági óvadéku alkalmas 50 év alatti

... kisorsolásra rendszeresített ...

„4 és 4 1/2 százalékos zálogleveleit”. Ezek kaphatók és a szelvények költségmentesen kifizettek: az intézetnél Nagyszabenyben és helyben a Kolozsvári Kereskedelmi Banknál. Mindennemű felvilágosítást díjmentesen és készséggel megad:

Erdélyi erdő-, faanyag- és bányaügynökség
GOMBOS BENŐ Kolozsvár, Malom-utca 16. szám.

A legelőnyösebb módon közvetít mindennemű ingatlan adásvételeket, bérleteket és bármiféle kereskedelmi ügyleteket. 2162

Gyakorlatban kitűnőnek bizonyult :: szabadalmazott kétesoroslyás, elzárható **JURENÁK-EKÉKET**

szállít:

„KÜHNE” mezőgazdasági gépgyár r.-t. **Mosonban.**

Főraktár: Budapest, VI., Váci-körut 57/a sz.

Fiókraktárak: Debreczen és Temesvár.

Ezenkívül megrendelhetők: Magyar Mezőgazdák Szövetkezeténél, Budapest, V., Alkotmány-utca 31. és Agrikultura mezőgazdák ellátó r.-t.-nál. Budapest, V., Zoltán-u. 12 sz.

!! Régi egytetemes (Sack-rendszerű) ekék gerendelyeinek !! átváltoztatása Jurenák-rendszerre darabonként 22 K. !!

Rendelések idejekorán eszkozlendők.

2171

A lovak, szarvasmarhák, sertések, juhok, szóval az összes háziállatok erősítésére, edzésére, azok egészségének épségben tartására a

Brázay KINGSEM-FLUID KINCSEM-SZESZ

minden gazdaságban és állattenyésztésben

nélkülözhetetlen.

Felülmulja a hasonló célra szolgáló külföldi szereket, mert a leghatásosabb s legjobb minőségű kipróbált anyagokból készül.

Használatban van minden jelentékenyebb gazdaságban, állami és magánmésben, katonai-, polgári- és versenystállókban.

Kapható: gyógytár-, drogéria- és fűszerüzletekben, vagy közvetlenül a készítő:

Brázay Kálmán cégnél Budapesten.

1 üveg ára 2.50 kor., 12 üveg ingyen csomagolás és bérmentes szállítással 24 kor. 2105

A címre tessék ügyelni!

VALÓ-

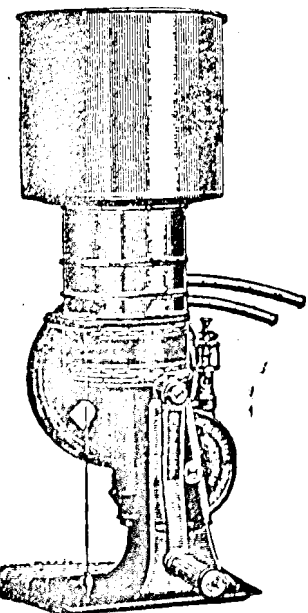
di francia kihaló-gességek (óvszerek) csakis F. Bergerand His leghíresebb párisi gyártói legelőnyösebben beszerezhetők

Polgár Sándornál

Budapest, VII. kerület, Erzsébet-körut 50. sz.

Részletes képes árjegyzék ingyen és bérmentve. 2110

Alfa Separator r. t., tejgazdasági gépgyár
Budapesten, VI. Lomb-u. 11.

1908. évi mintájú Alfa Separator

a legújabb és legtökéletesebb fölözőgép. Kérjen prospektust.

Gyárunk előállítja az összes tejgazdasági gépeket és eszközöket, berendez teljes tejelepeket. Mindig friss oltóanyag! 1018

Több mint 700 első díj!

Árjegyzék, költségvetés díjtalan.

Klinger Henrik

Gyártótelepek: Első magyar vitorlavászon, len- és jutaárugyár Pozsonyban. Házi ipar-vállalat Liptószentmiklóson, Székelyszövőgyár és házi-ipar-vállalat Sepsiszentgyörgyön.

Raktár: Budapest, V., Szabadság-tér 11.

Ajánlja készítményeit, u. m. lisztes, korpa- és gabona

Zsákokat

lenből, kenderből és juttából varrással, vagy varrás nélkül. Továbbá

vizmentes ponyvákat

gépekre és kazlakra, nyers szokér- és ropco-ponyvákat, nyers és ruggyantázott kender-tömlőket, vízvedreket, vízmentes lótarakókat, vászon-sátrakat, esőköpenyeket, stb.

Mintákat kívánatra ingyen és bérmentve küldök. 2112

ERDELYI BANK

és TAKARÉKPÉNZTÁR R.-T.

Kolozsvár, Mátyás kir.-tér 32.

M. kir. szabadalm. osztályorsjegyek föelárusító helye.

A bank elfogad betéteket

takarékpénztári könyvekre, folyószámlákra s azokat felmondás nélkül visszafizeti.

Leszámitól, váltókat, utalványokat,

járadékokat, checkeket, kisorsolt értékeket stb. stb.

Értékpapirokat, idegen pénznemeket

elad és vásárol.

Előleget ad értékpapírokra,

folyószámlán és előre meghatározott időre.

Dijmentesen bevált szelvényeket

és elváltatja a sorsjegyek revízióját.

Kibocsát utalványokat, checkeket,

hitelleveket bármely külföldi piacra.

Rendelkezésre tart felek saját zárai alatt

tűz- és betörésmentes páncélszekrényeket. (Safe Deposits.)

2055

Üzleti órák:

d. e. fél 9-től fél 1-ig, d. u. 3-tól 5-ig

GANZ ÉS TÁRSA

vasöntő és gépgyár r.-t. Budapesten.

MOTOROK benzin-, spiritus-, gáz-, szivógáz- és kohógázüzemre minden nagyságban 3000 lóerőig. Üzemköltség 1 $\frac{1}{2}$ —2 $\frac{1}{2}$ fillér lóerőnként és óránként. **EPELÓDARUK** kézi-, gőz-, petroleum- vagy elektromos hajtásra. Közúti hengerlőgépek. **GŐZEKÉK.** Gőzmotoros személyszállító vasúti kocsik kis- és nagyvasútnak számára. Mindenféle vasúti kocsik személy- és teherszállításra. Vasúti felszerelések. Kéregöntésű kerekek. (Griffin rendszere.) **Hengerszék**ek malmok számára kéregöntésű hengerekkel. Mindenféle **malomgépek.** Egész malmok berendezése és felszerelése **Brikettsajtók** szén-, fűrészpor s effélék brikettelésére. **TURBINÁK** minden egyes esetben a helyi szükségletnek megfelelően szerkesztve, tehát az elérhető legnagyobb hatásfok biztosításával. Speciális gépek a papír és cellulózgyártáshoz. Transzmissziók. Füstemésztő készülékek. Gyári berendezések.

Árjegyzékekkel és költségvetésekkel szívesen szolgálunk.

GANZ-féle VILLAMOSSÁGI R.-T., Budapesten, II. ker., Lövház-utca.

Budapect—Budapestvidéki üzlet, IV. Koronaherczeg-utca 5.

Elektromos világító- és erőátviteli berendezések egyen- és váltakozó áramra. Kolibri ívlámpák reklámcélokra. Elektromos üzemek berendezése uradalmakban. Meglévő berendezések átalakítása. Elektromos üzemű szivattyúk, tejgazdasági berendezések, emelőgépek, ventilátorok, mezei vasutak, szántó-, cséplő-, aprító- és takarmányozó berendezések. Elektromos kis és nagy vasutak. Bányavasutak.

— Árjegyzékkel és költségvetéssel szívesen szolgálunk. —

2079

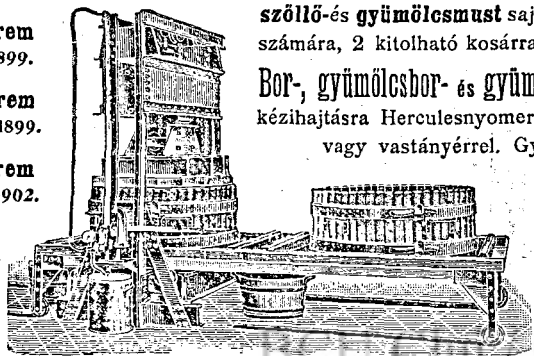
Hydraulikus sajtók

Arany érem
Szeged 1899.

Arany érem
Budapest 1899.

Arany érem
Pozsony 1902.

és sok
egyéb leg-
magasabb
kitünteté-
sekkel

hydraulikus sajtóért.

szőlő-és gyümölcsmust sajtólásra a nagy üzem számára, 2 kitolható kosárral vagy 1 kosárral.

Bor-, gyümölcsbor- és gyümölcsnedv-sajtókat kézihajtásra Herculesnyomóerő-szerkezettel, fagyvastányérral. Gyümölcs- és

szőlő-örlöket,
bogyózógépeket
gyümölcs-
aszaló ké-
szülőket

gyártanak és szállítanak jótállás mellett mint különlegességet a legújabb szerkezetben

MAYFARTH PH. és TA.,
BÉCS, II/1 különlegességi gyár gyümölcscsértékesítési gépekben.

2175

Képes árjegyzékek ingyen és bérmentve. Megrendelések idejekorán kéretnek,

Birtokbérlet.

300 kat. holdas birtok, eddig házi kezelésben őszi átvétellel bérbe adatik. Vasut, posta, távirtda helyben. Értekezhetni lehet: —

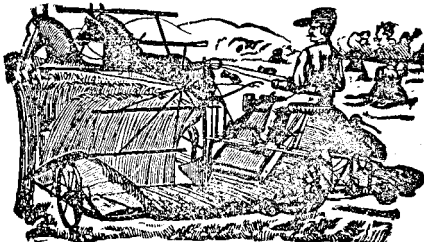
özy. Cseh Sándorné, Héjjasfalva.
Nagy-Küküllő megye.

2169

„NOXON“

KANADA-KASZÁLÓ-GÉPEKET
elsőrendű gyártmányt

Képes árjegyzékek
ingyen és bérmentesen.

Képes árjegyzékek
ingyen és bérmentesen.

Kévekötoeket, Aratógépeket,
Fűkaszalókat, melyek kifogástalanul dolgoznak

szállítanak: 2135

Mayfarth Ph. és Tsa, Bécs
M. m. Frankfurt, Berlin, Páris.

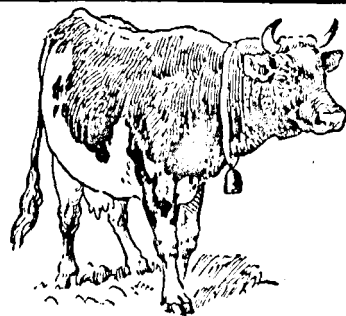
Kwizda-féle Restitutions-fluid

mosóvíz lovak számára. — Ára egy üvegnek 2 kor. 80 fill.

Több mint 40 éve használják az udvari és más nagyobb istállóknak, úgy a polgári mint katonai körökben, az izmok erősítésére, nagy használat elbít és izombénaság ellen. A lovat trainingben igen nagy munkabírássra képesíti. — Kwizda-féle Restitutionsfluid szővedjegy, címke és göngyölés törv. védve.

Főraktár: **TÖRÖK JÓZSEF** gyógyszerháza, Budapest, VI., Király-utca 12. és Andrássy-ut 26. sz.

1900. párisi világkiállítás Grand Prix.

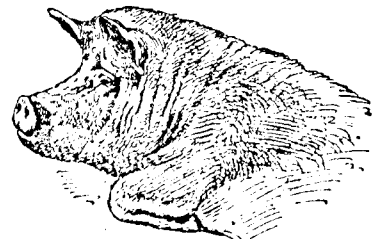

Kwizda-féle Korneuburgi marha-táppor.

Étrendi szer lovak, szarvasmarhák és juhok részére. — 50 év óta a legtöbb istállóban használatban étvágytalanság, rossz emésztésnél, a tej javítására s a tejelés fokozására. — 1 doboz ára 1.40 K. 1/2 doboz 70 fillér.

Kwizda's

- Blister**
grauer, scharfe Einreibung,
1 Tiegel K 2.—
- Hufkitt**
künstliches Hufhorn, Stange
K 1.60.
- Hufsalbe**
zur Behütung vor spröden und
brüchigen Hufen, 1 Büchse à 400
Gramm K 2.50.
- Abführpillen**
für Pferde (Physik), 1 Blech-
dose K 4.—
- Kolikpillen**
für Pferde u. Hornvieh, 1 Büchse
K 3.20, 1 Karton K 1.20.
- Wurmpillen**
für Pferde, 1 Blechdose K 3.20,
1 Karton K 1.20.

KWIZDA-féle sertés-por.

Egészségi por a hizlalás előmozdítására.
Kis doboz Kor. 1.20. Nagy doboz Kor. 2.40.

KWIZDA-féle baromfi-por

diatetikus szer a tápszerhez való hozzáadásra lúdak, kacskák, tyukok, gyöngytyukok, pávák stb. részére.
2161 II. Egy doboz ára K. 1.

CLAYTON & SHUTTLEWORTH
Budapest, Váci-körút 68,
által a legjutányosabb árak mellett ajánlatnak

Locomobil és gőzcséplőgépek,
szalmakazalozók, Járgány-cséplőgépek, lóhere-cséplők, tisztító-rosták, konkolyozók, kaszáló- és aratógépek, szénagyújtók, boronák, sorvetőgépek, Planet Jr. kapálók, szecskavágók, répvágók, kukorica-morzsolók, daráló, őrtömők, egyszemes acél-ekék, 2- és 3-vasú ekék és minden egyéb gazdasági gépek.

A Hunyadmegyei

Első Gőzeke-Vállalat

elvállal két mozdonyu Fowler-féle gőzeke garniturájával Erdélyben tavaszi és őszi bérszántást, ugyszintén rigolozást.

Szerződés kötés esetén szántató kívánságára jó minőségű kőszénről vállalkozók gondoskodnak illetve évi kötésükből átengednek.

Bővebb felvilágosítással szolgál:

Báró Kemény József, Maros-Németi, u. p. Déva, vagy
Barcsay Andor dr. országgyűlési képviselő,
Budapest, IV. Molnár-utca 11. 1934

Ménesheli és használati lovak nagybani eladása.

A herceg Schaumburg-Lippi-féle Noskovcii Uradalom (vasut-, pósta- és távirida-állomás, interurban távbeszélő Slatina 7. sz. alatt) hirneves angol félvér méneséből folyó évi **junius 28-án délelőtt 9 órakor nyilvános árlejtés útján** szabad kézből a legtöbbet ígérőnek eladatnak:

- 9 drb 1½ éves angol félvércsikó,
- 6 drb 2½ éves angol félvércsikó,
- 6 drb 3½ éves angol félvércsikó,
- 3 drb 4½ éves angol félvércsikó,
- 11 drb nagyneves származású hasas kancza szopós csikóval
- 12 drb nagyneves származású hasas kancza csikó nélkül,
- 12 pár igásló, közte tenyésztésre alkalmas félvér kanczák,
- 5 pár 4 éves nagyjáratu hintósló, betanítva,
- 1 pár 6 éves lippizai jukkerló, teljesen betanítva,
- 1 angol 6 éves telivermén, Jack O. Lantern utóda,
- 2 nehéz 4 éves herélt ló igában,
- 1 gígg hámosló.

Az árlejtés az Uradalom főmajorjában történik, mely a Szt.-Lőrincz—Slatina—Nasici helyi érdekű vasutnak Noskovcii állomásától csak 1 kilométernyire fekszik. A reggel fél 7 órakor Noskovcira érkező vonatknál kocsik rendelkezésre fognak állani.

Herczeg Schaumburg-Lippi-féle Uradalom, Noskovci Slavoniában a Dráva mentén.

DUNKY FIVÉREK

CS. ÉS. KIR. UDVARI FÉNYKÉPÉSZEK

ajánlják a mai kor igényeinek megfelelően berendezett műtermüket a nagyérdemű közönség becses figyelmébe.

Műtermeik vannak:

Kolozsvár, Miskolc,
Mátyás király-tér 10. Városház-tár 20.

Dés, S.-A.-Ujhely,
Felsősetáter. Főtér 9.

Sárospatak,
Kossuth Lajos-u. 70.

1729

Őszi trágyázáshoz a

Thomassalakiszt

csillag védjeggyel

helyesen alkalmazva, min-legelőcsőbb foszforsavas munkákkal és áraján-

Stern Marko

den rovénynek legjobb és trágyája. — Kivánatra szaklaltalkészésgesen szolgál

KALMÁR VILMOS

Budapest, VI., Andrásy-út 49.

a Thomasphosphatfabriken G. m. b. H., Berlin, magyarországi vezérképviselője.

Óvakodjunk a hamlisításoktól és figyeljünk a védjegyre!
Minden zsák ólomzárral és tartalomjelzéssel van ellátva.

Eladó vetőgépek,

(Alkalmi eladás!)

11, 13 és 15 sorosak

egészen ujan,

a legjobb gyárból eladók

magas engedménnyel!

Megtekinthetők: Kolozsvárt, Attila-utca 8. sz. a.

Bővebbet: lapunk kiadóhivatalában.

Gazdák Biztosító Szövetkezete
BUDAPEST, VIII. Baross-utca 10. II. em.
Alakult 1900.

Biztosítéki alap

Alapítványok a kormány hozzájárulá-	1,970.340.— K.
sával	764.760.16 "
Tartalékok	764.760.16 "
Összesen:	2,735.104.16 "

1901. évi fölösleg	90.349.— K.
1902. " " "	59.782.26 "
1903. " " "	100.331.73 "
1904. " " "	72.438.93 "
1905. " " "	61.730.60 "
1906. " " "	39.243.65 "

Biztosításokat elfogad tűz- és jégkár ellen, ugyszintén az ember életére különféle módozatok szorint.

Az üzlet eredményben a biztosított tagok díjarányukban részesülnek és az 1901. évi üzletfeleslegből úgy a tűz, mint a jégkár ellen biztosítva volt tagok 4%-os díjvisszatérítést kaptak.

Az 1902. évi üzlet feleslege közgyűlési határozattal tartalékba helyeztetett. Az 1903. évben jégkár ellen biztosítottak 4%-os díjvisszatérítést kaptak. Az 1904. és 1905. évben a jégkár ellen biztosítottak 2-2%-os díjvisszatérítésben részesültek. Az 1906. évben a jégkár ellen biztosítottak, kik 5-10 évre adták fel biztosításukat 5% engedményben részesültek.

Biztosítási ajánlatok benyújthatók közvetlenül vagy a képviselők közvetítésével. Nyomatvánnyal és felvilágosítással minden irányban készséggel szolgál.

1018 **az igazgatóság.**

Viharálló, rozsdavédő,

legjobb mindennemű vas szerkezetek mázolására! Különösen ajánlható:

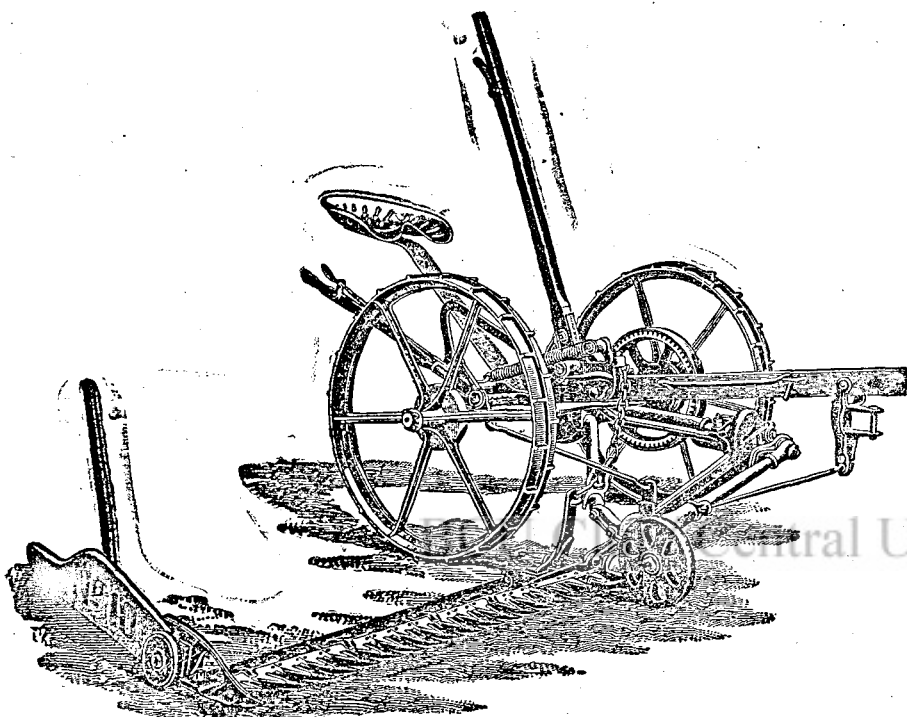
Hidak, vas- és bádógtetők, vasgerendák, oszlopok, gazometerek, kandeláberek, vasrácsok, vasajtók mázolására. — Minium-alapozás nem szükséges.

Mintamázolattal, prospektussal, szinkártyával szívesen szolgálnak egyedüli gyárosa

LUTZ EDE és TÁRSA festékgyára

BUDAPEST, VII. KER., ORNAGY-UTCA 4. SZÁM.

2148 III

A világhírű és hazánkban is legjobbnak elősmert

eredeti Johnston-féle

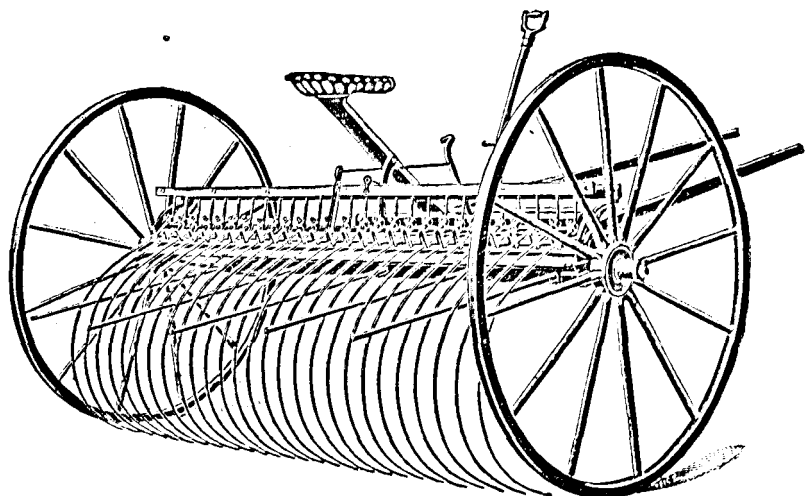
fűkaszálók, teljesen aczél gereblyék, szénaforgatók, marokkrak aratógépek, kéveköti aratógépekről

részletes leírást és árajánlatot készséggel küld:

a „Johnston“ amerikai aratógép-gyár magyarországi vezérképviselte:

Bächer Rudolf, Melichar Ferencz

Budapest, VI. Nagymező-u. 68.

1910

Pinzgai tenyészbika.

18 darab 1—1³/₄ éves elsőrendű kiváló pinzgai tenyészbika, importált eredeti pinzgai tenyészállatoktól származva és az országos törzskönyvbe felvéve, **eladó!**

Czukorgyárnál BOTFALU, máv. állomás, Brassó megye.

2170

Szakképzett gépész kerestetik

folyó év nyarán aratás- és cséplésre körülbelül 4—5 havi tartamra **lovag BAKÓ KÁROLY** úr búzai gazdaságában.

Pályázótól megkivántatik, hogy a cséplő-garnitúrán kívül kéveköti aratógépek, valamint a Hofherr-féle lóherefejtő szerkezetét és kezelését ismerje. Havi fizetés 130 korona, ellátás, mosás nélkül. Állás legkésőbb folyó évi június 20.-án elfoglalandó. Pályázni óhajtok forduljanak az **Intézőséghez, Búza, Szolnok-Dobokamegye.**

2174

M. Á. V. ERDÉLYI FŐ- ÉS MELLÉKVONALAINAK MENETRENDJE.

Az összes vég- és csatlakozó állomások kimutatásával. Érvényes 1908. május 1-től.

I. Gy.	Sz.	Gy.	Sz.	Gy.	Sz.	Gy.	Sz.	Gy.	Sz.
720	900	540	915	ind.	Budapest k. p. u.	720	750	640	940
520	827	727	553	érk.	Kolozsvár	559	1110	649	1232
532	854	830	611	érk.	Arad	521	1050	610	Sz.1200
651	1016	1017	726	érk.	Ar.-Gyéres A)	348	930	443	1033
715	1044	1059	750	érk.	Kocsárd B)	307	900	415	1005
805	1143	1246	831	érk.	Tövis	157	812	325	900
—	1206	138	838	érk.	Küküllőszög C)	132	800	224	—
—	1259	208	905	érk.	Kis-Kapus D)	1253	735	153	—
—	127	308	944	érk.	Segesvár E)	1146	656	100	—
—	300	447	1051	érk.	Héjasfalva	934	549	1135	—
—	326	516	1114	érk.	Brassó F)	930	526	1109	—
—	712	850	209	érk.	—	546	245	730	—
II. Gy.	Sz.	Gy.	Sz.	ind.	Budapest k. p. u.	Sz.	Gy.	Sz.	Gy.
725	800	200	1010	720	610	110	720	935	
1212	329	654	605	érk.	Arad	930	818	1125	416
1222	402	704	635	érk.	Piski a)	850	808	1050	401
307	902	1001	1641	érk.	Alvinc b)	412	508	615	105
401	1030	1101	1204	érk.	Gy.-Fehérvár c)	248	409	448	1205
427	1049	1113	1224	érk.	Tövis	230	357	429	1136
—	1125	1135	1258	érk.	—	200	333	355	—
A. Sz.	V.	V.	Sz.	ind.	Ar.-Gyéres	Sz.	V.	V.	Sz.
733	1040	659	1026	730	430	955	333	912	
755	1102	721	1048	érk.	Torda	410	935	313	852
B. V.	Sz.	Sz.	Sz.	ind.	Kocsárd	Sz.	Sz.	Sz.	V.
201	805	315	910	740	740	240	834	1231	
253	846	356	951	érk.	M.-Ludas B ¹)	700	200	734	1143
453	1025	531	1127	érk.	M.-Vásárhely	526	1225	615	935
506	1040	V. 556	—	érk.	Szász-Régen	—	900	555	915
635	1201	725	—	érk.	Déda	—	734	440	754
830	124	905	—	érk.	—	—	542	325	617
B ¹ V.	—	—	—	ind.	M.-Ludas	V. 730	—	—	—
845	—	—	—	érk.	Sajó-Magyarós	152	—	—	—
919	—	—	—	érk.	Beszterce	109	—	—	—
1014	—	—	—	érk.	—	—	—	—	—
C. V.	V.	—	—	ind.	Küküllőszög	V. 844	V. 648	—	—
302	243	—	—	érk.	Parajd	335	105	—	—
902	838	—	—	érk.	—	—	—	—	—
D. Sz.	Sz.	V.	—	ind.	Kis-Kapus	V. 923	Sz. 615	Sz. 1233	—
228	1120	710	—	érk.	N.-Szeben D ¹)	731	445	1110	—
358	1257	915	—	érk.	Fogaras	333	—	442	—
812	548	—	—	érk.	—	—	—	—	—
D ¹ V.	V.	V.	—	ind.	Nagy-Szeben	V. 700	V. 322	V. 1009	—
521	145	831	—	érk.	Nagy-Disznód	627	248	935	—
557	221	913	—	érk.	—	—	—	—	—
E. V.	V.	—	—	ind.	Segesvár	V. 917	V. 600	—	—
320	1110	—	—	érk.	Héjasfalva	849	531	—	—
352	1140	—	—	érk.	Sz.-Údvarhely	700	305	—	—
606	155	—	—	érk.	—	—	—	—	—
F. Sz.	Sz.	V.	T.	ind.	Brassó F ¹)	Sz. 816	Sz. 159	V. 633	Sz. 1098
515	841	905	700	érk.	S.-Szt.-György F ²)	656	1241	505	848
630	1008	430	823	érk.	Kovácszna	535	1120	333	—
750	1149	616	—	érk.	K.-Vásárhely	449	1033	245	—
851	1249	705	—	érk.	—	—	—	—	—
F ¹ V.	V.	V.	—	ind.	Brassó	V. 727	V. 152	V. 720	—
826	400	933	—	érk.	Zernest	608	1238	612	—
952	525	1049	—	érk.	—	—	—	—	—
F ² Sz.	Sz.	V.	—	ind.	S.-Szt.-György	V. 635	V. 425	V. 838	T. 1205
655	1035	500	—	érk.	Cs.-Szecreda	345	223	634	903
902	1242	831	—	érk.	Cs.-Gyimes	—	1207	430	520
1107	306	—	—	érk.	—	—	—	—	—
a Sz.	V.	Sz.	V.	ind.	Piski a ¹)	V. 425	Sz. 1035	V. 300	Sz. 820
610	1125	402	1106	érk.	Petroseny	1201	713	1036	505
1006	358	735	440	érk.	Lupény	1033	540	843	T. 301
T. 1157	—	924	623	érk.	—	—	—	—	—
a ¹ T.	V.	T.	V.	ind.	Piski	V. 448	T. 1025	V. 250	T. 810
620	1135	425	1032	érk.	V.-Hunyad	408	938	210	722
718	1220	523	1116	érk.	—	—	—	—	—
b V.	V.	Sz.	—	ind.	Alvinc	V. 645	Sz. 1122	V. 858	—
200	740	421	—	érk.	N.-Szeben	152	743	350	—
635	1224	821	—	érk.	—	—	—	—	—
c V.	V.	T.	—	ind.	Gyulafehérvár	V. 723	T. 1103	V. 614	—
437	940	436	—	érk.	Zalathna	455	820	343	—
733	1232	747	—	érk.	—	—	—	—	—